

Міністерство освіти і науки України
Івано-Франківський коледж
Львівського національного аграрного університету

Кафедра « Право »

**ПРОГРАМА
АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ІСПИТ ЗА ФАХОМ**

Ступінь вищої освіти

«Бакалавр»

Освітня програма

«Право»

Галузь знань

08 Право

Спеціальність

081 Право

(денна, заочна форми навчання)

Затверджено на засіданні кафедри “Право”
Протокол № 4 від 12.11.2019 р.

м. Івано-Франківськ
2019

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 081 «Право» проводиться у формі складання іспиту за фахом та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації бакалавра з фінансів, банківської справи та страхування. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Метою атестації студента є перевірка досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю та освітньою програмою. Атестація випускників освітньої програми спеціальності 081 «Право» здійснюється екзаменаційною комісією (далі –ЕК) після завершення навчання за освітнім рівнем бакалавра.

Екзаменаційна комісія оцінює рівень науково-теоретичної і практичної підготовки випускників, вирішує питання про здобуття ними певного освітнього рівня, присвоєння відповідної кваліфікації та видачу документа про базову або повну вищу освіту. Створюється ЕК щорічно для всіх форм навчання.

До складу ЕК входять голова комісії та щонайменше три члени, що представляють викладачів випускної кафедри та/або інших кафедр, а також залучених зі сторони провідних фахівців у відповідній сфері.

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 081 «Право» проводиться у формі складання екзамену з фаху як комплексна перевірка знань студентів проводиться за екзаменаційними білетами, складеними у відповідності з навчальними програмами з основних фахових дисциплін відповідної спеціальності, вимогами педагогічної ради коледжу. Програмові вимоги до атестації випускників освітньої програми спеціальності 081 «Право» у формі складання екзамену розробляються провідними викладачами та затверджуються на засіданні кафедри. На їх основі викладачі-екзаменатори складають білети, які підписуються завідувачем кафедри та затверджуються дирекцією.

Особливістю проведення іспиту є наявність екзаменаційних білетів з 30 варіантів. Екзаменаційні білети до комплексного держаного іспиту за фахом складаються з 3 теоретичних та 1 практичного завдання.

До складання атестації здобувачів вищої освіти допускаються студенти, що виконали усі вимоги навчального плану за всіма етапами навчального процесу: теоретичного (лекційного) і практичного (лабораторні і роботи та всі види практик).

Студенти отримують під час проведення іспиту білети, готуються та відповідають на них в аудиторії, відведеній для проведення екзамену. На підготовку до відповіді студенту відводиться, як правило, від 30 до 40 хвилин. Відповіді на завдання необхідно подавати письмово у тезовій формі у спеціальних проштампованих зошитах (аркушах відповідей).

Після відповіді усіх студентів, ЕК проводить засідання, на якому обговорюються результати проведеного опитування студентів та виставляються оцінки. Оцінки оголошуються студентам у той же день. У разі незгоди з

оголошеною оцінкою студент має право звернутись за роз'ясненнями до членів ЕК.

Номери білетів, отриманих студентами, оцінки студентів з іспиту, задані їм питання протоколюються. Протокол підписують голова та члени екзаменаційної комісії. Протоколи засідань ЕК по завершенні державної атестації передаються в архів коледжу для збереження протягом 5 років.

Якщо студент не складав атестаційний екзамен без поважних причин, він відраховується з закладу вищої освіти як такий, що виконав навчальний план, але не пройшов атестацію. Студентам, які не проходили атестацію з документально підтвердженої поважної причини, директором може бути продовжений строк навчання до наступного терміну роботи екзаменаційної комісії, але не більше, ніж на один рік. Повторне складання іспиту дозволяється тільки під час наступної екзаменаційної атестації протягом трьох років після закінчення вищого навчального закладу.

Нижче наведено перелік основних питань із навчальних дисциплін, які можуть бути включені до екзаменаційних білетів іспиту. З метою конкретизації змісту відповідей студентів на отримані білети кожне нижче наведене питання структуроване на 3-4 основних підпункти, які розкривають суть кожного питання. Також нижче наведено приклади типових задач, які можуть бути включені в екзаменаційні білети за фахом. Також подано список рекомендованої навчально-методичної літератури для підготовки до атестації.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Програмові вимоги до іспиту за фахом

«Цивільне та сімейне право»

1. Поняття цивільного права. Предмет, метод та функції цивільного права. Принципи цивільного права.
2. Система цивільного права.
3. Поняття та структура цивільного законодавства. Дія актів цивільного законодавства у часі, просторі і за колом осіб.
4. Засоби захисту цивільних прав. Реалізація права на захист. Відшкодування збитків та моральної шкоди.
5. Поняття цивільно-правової відповідальності. Форми і види цивільно-правової відповідальності.
6. Підстави звільнення від відповідальності: непереборна сила; випадок (казус); вина потерпілого.
7. Цивільна правоздатність фізичної особи.
8. Цивільна дієздатність фізичної особи: повна, неповна та часткова. .
9. Право фізичних осіб на заняття підприємницькою діяльністю.
10. Цивільно-правова відповідальність фізичної особи - підприємця..
11. Поняття та види юридичних осіб, їх ознаки.
12. Цивільна правоздатність та дієздатність юридичних осіб.
13. Відповідальність юридичних осіб.
14. Поняття, види та форма правочину.
15. Поняття та визначення строку та терміну. Початок перебігу та закінчення строку.
16. Поняття позовної давності. Види позовної давності: загальна та спеціальна.
17. Початок перебігу позовної давності. Зупинення перебігу позовної давності. Переривання перебігу позовної давності.
18. Наслідки спливу позовної давності.
19. Вимоги, на які позовна давність не поширюється.
20. Право на життя та усунення небезпеки, яка загрожує життю і здоров'ю.
21. Право на: свободу; особисту недоторканність; донорство; сім'ю; опіку або піклування; безпечне для життя і здоров'я довкілля.
22. Право на: ім'я; зміну імені; використання імені.
23. Право на: повагу до гідності та честі; недоторканість ділової репутації; індивідуальність; особисте життя та його таємницю; інформацію.

24. Поняття, зміст та здійснення права власності
25. Форми права власності
26. Підстави набуття права власності.
27. Підстави припинення права власності.
28. Поняття та види права спільної власності - право спільної часткової або спільної сумісної власності.
29. Захист права власності.
30. Право володіння чужим майном: суб'єкти права володіння; виникнення та припинення права володіння;
31. Право користування чужим майном (сервітут).
32. Земельна ділянка (земля) як об'єкт права власності. Суб'єкти права власності на землю.
33. Захист фактичного володіння. Набувальна давність. Відповідальність при добросовісному і недобросовісному володінні
34. Поняття права інтелектуальної власності. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності.
35. Особисті немайнові права суб'єктів інтелектуальної власності.
36. Майнові права суб'єктів інтелектуальної власності.
37. Об'єкти та суб'єкти суміжних прав. Виникнення суміжних прав. Майнові права інтелектуальної власності на об'єкт суміжних прав.
38. Поняття зобов'язання та підстави його виникнення.
39. Загальні умови виконання зобов'язання.
40. Загальні положення про забезпечення виконання зобов'язання.
41. Відповідальність за порушення зобов'язання.
42. Відшкодування збитків, завданих порушенням зобов'язання.
43. Поняття, види та функції договору в цивільному праві.
44. Зміст договору, строк та ціна договору.
45. Поняття та предмет сімейного права. Принципи та система сімейного права.
46. Види особистих немайнових прав і обов'язків подружжя.
47. Права батьків і дітей на майно.
48. Поняття усиновлення Умови усиновлення та порядок його здійснення. Таємниця усиновлення..
49. Поняття опіки та піклування в сімейному праві. Порядок встановлення опіки та піклування.
50. Договір купівлі-продажу.
51. Договір роздрібної купівлі-продажу.
52. Договір дарування
53. Договір довічного утримання.
54. Договір поставки.

- 55. Договір найму (оренди)
- 56. Договори підряду. Види договорів підряду.
- 57. Транспортні договори.
- 58. Договір зберігання та його види.
- 59. Договори страхування та доручення
- 60. Договори позики, кредиту
- 61. Загальні положення про розрахунки.
- 62. Банківський вклад, факторинг, інші види розрахунків
- 63. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Комерційна концесія
- 64. Комерційна діяльність.
- 65. Загальні положення про спільну діяльність. Просте товариство
- 66. Недоговірні зобов'язання: публічна обіцянка винагороди без оголошення конкурсу і за результатами конкурсу
- 67. Відповідальність за шкоду, заподіяну неповнолітніми, недієздатними та обмежено дієздатними
- 68. Відповідальність за шкоду, заподіяну правоохоронними органами
- 69. Загальні положення про спадкування. Спадкування за заповітом
- 70. Спадкування за законом. Оформлення права на спадщину.

“Кримінальне право України”

- 1. Поняття, предмет, завдання і система кримінального права України.
- 2. Структура Кримінального кодексу України. Загальна й Особлива частини Кримінального кодексу, їх єдність і взаємозв'язок.
- 3. Кримінально-правові норми. Види диспозицій та санкцій.
- 4. Поняття та ознаки кримінального правопорушення за Кримінальним кодексом України.
- 5. Поняття, ознаки та елементи складу кримінального правопорушення.
- 6. Поняття, ознаки та види множинності злочинів.
- 7. Поняття й види обставин, що виключають злочинність діяння.
- 8. Поняття, система та види покарань.
- 9. Поняття та форми співучасті у злочині.
- 10. Види співучасників та їх визначення у Кримінальному кодексі.
- 11. Поняття суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення та її значення. Обов'язкові й факультативні ознаки.
- 12. Умисел і його види.
- 13. Необережність і її види. Відмінність випадку (казусу) від злочинної недбалості.

14. Поняття та види стадій вчинення кримінального правопорушення за чинним законодавством.

15. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.

16. Поняття та загальна характеристика злочинів проти основ національної безпеки.

17. Злочини проти здоров'я особи. Поняття, види та загальна характеристика злочинів.

18. Злочини проти власності. Поняття, види та загальна характеристика злочинів.

19. Умисні вбивства за чинним Кримінальним кодексом України. Поняття, склад та види злочинів.

20. Загальна характеристика вбивств з пом'якшуючими обставинами. Поняття, склад та види злочинів.

21. Умисне тяжке тілесне ушкодження (ст. 121 КК). Відмінність умисного тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого, від умисного вбивства.

22. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини (ст. 146 КК). Поняття, склад та види цього злочину та відмінність від захоплення заручників (ст.147 КК).

23. Зґвалтування (ст. 152 КК). Відмінність від насильницького задоволення статевої пристрасті неприродним способом.

24. Грабіж. Поняття та склад злочину. Відмінність грабежу від розбою та вимагання.

25. Незаконне заволодіння транспортним засобом. Поняття склад та види цього злочину (ст. 289 КК).

26. Відмінність умисного тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого від умисного вбивства від вбивства через необережність.

27. Кваліфікація залишення в небезпеці (ст. 135 КК). Відмінність від ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані (ст.136 КК).

28. Кваліфікація бандитизму (ст. 257 КК). Відмінність цього злочину від створення злочинної організації.

29. Кваліфікація торгівлі людьми (ст. 149 КК).

30. Кримінально-правова характеристика злочинів пов'язаних із домашнім насильством.

«Теорія держави і права»

1. Охарактеризуйте поняття та ознаки держави.

2. Походження і структура державної влади.
3. Поняття та елементи форми держави.
4. Форма правління: поняття і види.
5. Загальна характеристика функції держави.
6. Поняття та ознаки механізму держави.
7. Поняття, характерні риси та функції права.
8. Правовий статус особи та держави.
9. Право - як регулятор суспільних відносин.
10. Поняття правових норм та їх види.
11. Структура правової норми (гіпотеза, диспозиція, санкція).
12. Класифікація норм права.
13. Поняття форми (джерела) права.
14. Нормативно правовий акт як джерело права: поняття, ознаки та види.
15. Правовий звичай як джерело права: поняття та особливості.
16. Юридичний прецедент як джерело права: поняття та особливості.
17. Нормативний договір як джерело права: поняття та особливості.
18. Система нормативно-правових актів України.
19. Поняття та основні форми реалізації норм права.
20. Застосування норм права як особлива форма їх реалізації.
21. Правова система: поняття, структура, співвідношення з іншими правовими явищами.
22. Поняття, основні риси та структура системи права.
23. Поняття законодавства та його співвідношення з системою права.
24. Систематизація законодавства: поняття і види.
25. Поняття, основні ознаки та склад правовідносин.
26. Професійна правосвідомість та правова культура юриста.
27. Поняття, види тлумачення правових норм.
28. Поняття і види правомірної поведінки особи.
29. Поняття, зміст, склад та види правопорушення.
30. Поняття та види юридичної відповідальності. Підстави притягнення та звільнення від юридичної відповідальності.

2. Типові практичні завдання до іспиту за фахом

1. Практичне завдання. Кармук був затриманий у зв'язку із здійсненням крадіжки ноутбука з квартири Барнової. На допиті він пояснив, що Барнова позичила у нього ноутбук ще півроку тому, і, не дивлячись на його неодноразові вимоги, не повертала його. Тоді він вирішив самостійно повернути своє майно. З цією метою під слухним приводом він прийшов в гості, непомітно узяв ноутбук і пішов. *Чи є в діях Кармука ознаки кримінального правопорушення?*

2. Практичне завдання. Б. під час керування автомобілем вчинив наїзд на пішохода, який помер на місці події. Під час досудового розслідування з'ясувалося, що ДТП сталося через прихований технічний брак гальмівної системи автомобіля, допущений при виробництві автомобіля. *Який елемент складу кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 286 КК України, відсутній?*

3. Практичне завдання. Б., перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, з хуліганських мотивів у нічний час стріляв з обрізу по вуличних ліхтарях, внаслідок чого грубо порушив громадський порядок і спричинив майнову шкоду на суму 8 тис. гривень. Викликаний громадянами наряд поліції затримав Б. *Чи є в діях Б. склад кримінального правопорушення, передбачений ч. 1 ст. 194 КК України?*

4. Практичне завдання. Чохін в стані алкогольного сп'яніння, озброївшись кухонним ножом, прийшов в продовольчий магазин. Тримавши ніж перед собою, він зайшов за прилавок і попрямував до продавця Плотова. Плотова, попереджена покупцями про наявність ножа у Чохіна, втекла в підсобне приміщення. Покупці теж втекли з магазину. Чохін викрав з ящика гроші в сумі 1525 грн. *Визначте об'єкт і предмет кримінального правопорушення.*

5. Практичне завдання. Захарчук пізно увечері зустрів Карлову в парку і намагався зґвалтувати її, для чого зірвав з неї одяг. Чинячи опір, вона сказала Карлова, що їй ще немає 16 років і що її брат працює в міліції. Злякавшись відповідальності, Захарчук допоміг їй одягнутися і відпустив. *Проаналізуйте ситуацію з точки зору стадій вчинення кримінального правопорушення.*

6. Практичне завдання. Перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння Б. образив незнайомого йому Г. Той у відповідь ударив Б. кулаком в обличчя і зламав щелепу. Від удару Б. впав і вдарився головою об бетонні сходи. Від одержаної черепно-мозкової травми Б. помер на місці. *Кваліфікуйте дії Г.*

7. Практичне завдання. Л., В. та П. об'єдналися для нападу на громадян. Для цього вони виготовили кастет, придбали газовий пістолет та ніж. Під час нападу на гр. Р. вони заподіяли йому тяжкі тілесні ушкодження і заволоділи його валізою. *Дайте правову оцінку діям винних осіб.*

8. Практичне завдання. Охоронець фабрики в селі Великий Цюрупупинск намагався схилити до статевих зносин робітницю цієї фабрики. Отримавши відмову, він з хуліганських мотивів підпалив запальничкою волосся жінки. Внаслідок цього потерпілій були завдані легкі тілесні ушкодження. *Дайте правову оцінку діям винної особи?*

9. Практичне завдання. С. і П. з метою заволодіння майном С. підійшли непомітно до неї ззаду. С. вдарив її кулаком у потилицю, від чого потерпіла впала і втратила свідомість. П. підняв сумку, яка випала з рук С., де знаходилися продукти харчування і гаманець з 12 грн., і разом з С. утік з місця пригоди. Потерпілій були заподіяні легкі тілесні ушкодження без короточасного розладу здоров'я. *Дайте правову оцінку діям С. і П.*

10. Практичне завдання. Г. зберігав удома револьвер. Розповівши про це У., він запропонував останньому пограбувати когось з перехожих. Той погодився. Вночі Г. та У. напали на О. і, погрожуючи зброєю, відібрали у нього наручний годинник, проте в цей момент були затримані працівниками поліції. *Дайте кримінально – правову характеристику діям винних.*

11. Практичне завдання. Серед ознак форми політичного режиму визначають:

- реальна гарантованість особистих прав і свобод громадянина, його можливість виражати власні думки про політику держави, активно брати участь у різноманітних культурних, наукових та інших громадських організаціях;
- цей режим створює ефективні механізми прямого впливу населення країни на характер державної влади (через виборчу систему, контроль виборців за діяльністю державних органів);
- у такій державі особа захищена від сваволі, беззаконня, тому що її права знаходяться під постійною охороною органів правосуддя;
- головним принципом діяльності такої держави є плюралізм. Діють різноманітні партії, інші громадські організації, об'єднання, самодіяльні колективи, що підтримують політику держави, надають їй діяльності плюралістичного характеру, що враховує інтереси всіх індивідів та їхніх громадських утворень;
- цей режим базується на законах, що відображають об'єктивні потреби розвитку особистості і суспільства, тому він забезпечує стабільний правопорядок, низький рівень злочинності, сприяє більш спокійному вирішенню конфліктів між державою та особою, між різноманітними соціальними і національними групами людей;
- реальним є місцеве самоврядування.

▲ На підставі перелічених ознак з'ясуйте, який вид форми політичного режиму охарактеризовано.

12. Практичне завдання. Основу однієї з теорій походження держави формують думки відомих науковців про те, що державі передував природний

стан людей, зокрема у природному стані відбувається «війна всіх проти всіх». Держава розглядається, як продукт людської діяльності і прагнення до виживання.

▲ З'ясуйте, про яку теорію походження йдеться, та хто був її представниками?

13. Практичне завдання. Серед ознак монархії визначають:

- парламент здійснює законодавчу діяльність;
- влада монарха в законодавчій, виконавча і судовій сферах діяльності є обмеженою;
- монарх формально зберігає статус глави держави. Він лише контрасигнує законодавчі акти, прийняті парламентом;
- виконавча влада здійснюється урядом, який формується парламентом і відповідальний перед ним, а не монархом;
- фактичним главою держави (прем'єр-міністр) стає лідер партії, яка володіє найбільшою кількістю депутатських місць у парламенті.

▲ На підставі перелічених ознак, з'ясуйте, який охарактеризовано різновид монархії.

14. Практичне завдання. Серед ознак республіки виділяють:

- верховна влада належить парламенту, який обирається населенням країни;
- уряд формується парламентом, підзвітний і підконтрольний йому;
- члени уряду є одночасно й членами парламенту;
- посада прем'єр-міністра, як правило, належить лідеру партії, що перемогла на виборах;
- президент є главою держави, не главою уряду;
- глава держави (президент) не може впливати на склад і політику уряду;
- повноважень у президента менше ніж у прем'єр-міністра, який є главою уряду;
- президент обирається парламентом або за його участі тощо.

▲ На підставі перелічених ознак, з'ясуйте, який різновид республіки охарактеризовано.

15. Практичне завдання. Федерація — це:

- держава, частинами якої є адміністративно-територіальні одиниці, які не володіють суверенними правами;
- держава, яка має у своєму складі, окрім адміністративно-територіальних автономій, політичні (законодавчі) автономії, що володіють статусом самоврядних державних утворень;
- держава, яка побудована на принципі децентралізації, що складається з автономій (регіонів) як адміністративних, так і політичних (законодавчих);

- держава, частинами якої є державні утворення, що володіють суверенними правами;
- тимчасовий союз суверенних держав, що об'єдналися на підставі угоди одна з одною для досягнення певних цілей і спільного здійснення ряду напрямків державної діяльності при збереженні в інших питаннях незалежності.

▲ На основі запропонованих визначень з'ясуйте відповідність. Охарактеризуйте інші визначення.

16. Практичне завдання. Визначте, в якому з фрагментів наведено визначення правоутворення, в якому — правотворчості, а в якому — законотворчості? Як співвідносяться між собою зазначені поняття?

1. Процес створення закону від законотворчого замислу, прогнозування, розроблення законопроекту до введення його в дію, тлумачення та можливого подальшого коригування (зміни, доповнення).
2. Процес пізнання й оцінки потреб суспільства та держави, формування та прийняття в межах відповідної процедури юридичних актів уповноваженими суб'єктами.
3. Правова форма діяльності держави за участю громадянського суспільства (у передбачених законом випадках), пов'язана зі встановленням (санкціонуванням), зміною, скасуванням юридичних норм.

17. Практичне завдання. До юридичних джерел (форм) права відносять:

- правовий звичай;
- правова доктрина;
- релігійно-правова норма;
- правовий прецедент;
- нормативно-правовий акт;
- нормативно-правовий договір;
- міжнародно-правовий акт.

▲ Визначте, які із них є джерелами (формами) права України.

18. Практичне завдання. Серед видів джерел (форм) права виділяють:

- нормативно-правовий акт, який регулює найважливіші суспільні відносини, саме тому приймається колегіальним представницьким органом державної влади (парламентом) або всенародним голосуванням (референдумом);
- основний закон країни, що приймається в особливому порядку та регламентує найважливіші суспільні відносини у сфері організації і функціонування суспільства, органів держави, державного устрою та правового статусу людини й громадянина;
- закони, в яких об'єднуються й систематизуються правові норми, що регламентують певну сферу суспільних відносин. Як правило, вони є основою певної галузі законодавства;

- правові акти, що видаються уповноваженими на те суб'єктами (Президентом, Кабінетом Міністрів тощо) на основі законів і для їх виконання;
- угода двох або кількох держав про встановлення, зміну або припинення прав і обов'язків у різних відносинах між ними.

▲ З'ясуйте, про які види джерел (форм) права йдеться.

19. Практичне завдання. Правовідносини характеризуються наступними ознаками:

- це різновид суспільних відносин;
- є результатом свідомої діяльності (поведінки) людей;
- є вольовими відносинами;
- виникають, припиняються або змінюються, як правило, на основі норм права за умови настання фактів передбачених правовою нормою;
- мають, як правило, двосторонній характер;
- охороняються державою, забезпечуються заходами державного впливу.

▲ Охарактеризуйте зазначені ознаки. Наведіть приклади правовідносин.

20. Практичне завдання. Серед видів правопорушень за галузями права виділяють:

- дисциплінарні;
- адміністративні;
- цивільно-правові;
- конституційні;
- фінансові;
- матеріальні тощо.

▲ З'ясуйте, які з них можуть бути проступками, а які — злочинами.

21. Практичне завдання. Відповідно до частини першої ст. 136 Кримінального кодексу України: „ Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані, при можливості надати таку допомогу або неповідомлення про такий стан особи належним установам чи особам, якщо це спричинило тяжкі тілесні ушкодження, - караються штрафом від двохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арештом на строк до шести місяців.”

▲ Визначте у цій статті диспозицію, гіпотезу, санкцію ?

22. Практичне завдання. Визначте форму держав, що описано в наведених інформаціях:

а) кожні п'ять років у країні проводять вибори парламенту - народних зборів. Після чергових виборів народні збори формують уряд на чолі з прем'єр-міністром. Держава поділяється на області, якими керують глави адміністрацій, яких призначає уряд держави;

б) державу очолює королева, усі закони набувають чинності після затвердження парламентом і підписання королевою. Парламент обирають

строком на сім років. До парламенту входять представники 12 земель, кожна з яких має власний уряд і законодавство;

23. Практичне завдання. Визначте та дайте характеристику конкретному виду юридичної відповідальності :

- 1) громадянин Акуленко С.М. був позбавлений батьківських прав;
- 2) громадянин Мороз О.В. був звільнений з роботи за появу на робочому місці в нетверезому стані;
- 4) громадянина Воєводін О.А. оштрафовано за порушення правил дорожнього руху;
- 5) за умисне нанесення легкого тілесного ушкодження громадянину П. громадянин Даниленко був позбавлений волі строком на 1 рік.

24. Практичне завдання.

У березні 2018 року гр. Маковей звернулася до суду з позовом до гр. Василів М.М. та Василів В.А., про визнання договору купівлі-продажу дійсним.

Позовні вимоги мотивовані тим, що 09.04.2012 позивач під розписку виплатила відповідачам 6400 доларів США за квартиру. Договір купівлі-продажу нотаріально не був оформлений.

Посилаючись на те, що відповідачі ухиляються від нотаріального оформлення договору, позивач просить суд визнати договір купівлі-продажу вказаної квартири дійсним.

Яке рішення повинен прийняти суд?

25. Практичне завдання.

Позивач звернувся до суду з позовом до відповідача про стягнення боргу, обґрунтовуючи вимоги тим, що між сторонами 25.10.18 було укладено договір надання платних медичних послуг в умовах перебування на стаціонарному лікуванні. За умовами договору позивач бере на себе зобов'язання надати, а відповідач отримати та оплатити медичні послуги. ТОВ «Віта Центр» надало відповідачу послуги медичного характеру у вигляді лікування в умовах стаціонару з 25.09.18 по 01.11.18. Загальна вартість медичних послуг склала 4864 грн., з яких відповідач сплатив 4000 грн. Від сплати решти 864 грн. відповідач ухиляється, чим не виконує умови договору, в наслідок чого позивач просить стягнути вищезазначену суму боргу.

Яке рішення повинен прийняти суд?

Проаналізуйте ситуацію.

26. Практичне завдання.

Між КСП «Світанок» і цукровим заводом був укладений договір на поставку 125 тон цукрового буряка протягом жовтня-листопада 2017 року.

Зібравши урожай, КСП поставило весь буряк до 25 жовтня 2017 року і зажадало оплати за виконання договору з врахуванням достроковості поставки.

Яке значення строків в договорі поставки? Що таке загальні і спеціальні

строки в договорі? За яких умов допускається дострокове виконання договору? Проаналізуйте ситуацію.

27. Практичне завдання.

5 серпня 2017 року між СФГ «Сокіл» та АТ «Перун» укладено бартерну угоду. Згідно умов договору СФГ зобов'язувалося передати АТ грейферний навантажувач в обмін на сім тон озимої пшениці.

15 серпня 2017 року навантажувач було передано АТ. Передача оформлена накладною від 15 серпня 2017 року. АТ від виконання своїх зобов'язань ухилилося, а згодом було реорганізоване у ТзОВ «Магнус» і ТзОВ «Перун – 2». За розподільчим балансом заборгованість перед СФГ була передана ТзОВ «Перун – 2». СФГ заявило претензію до ТзОВ «Магнус» та ТзОВ «Перун – 2» про виконання умов договору як до солідарних боржників. Оскільки відповідь на претензію не надійшла, СФГ звернулося до господарського суду.

Вирішіть спір. Визначте суб'єктний склад договору. Хто є позивачем і відповідачем по справі?

28. Практичне завдання.

За договором безстрокової ренти 01.01.2018р гр. М. передав безоплатно у власність гр. Н. автомобіль, а гр. Н. зобов'язувався виплачувати рентні платежі у сумі 600 грн. щомісячно.

Згодом автомобіль був викрадений у гр.Н. і тому він відмовився від подальшої виплати рентних платежів.

Дайте правовий аналіз ситуації.

Хто несе ризик випадкового знищення або пошкодження майна, переданого під виплату ренти?

Які підстави відмови від договору?

29. Практичне завдання.

Громадянка К. 1948 р.н. уклала договір довічного утримання з громадянином О. Згідно умов договору К. передавала О. приватизовану однокімнатну квартиру з усіма комунальними вигодами загальною площею 38 кв.м. взамін чого О. зобов'язувався надавати К. довічне матеріальне забезпечення у вигляді щомісячного набору продуктів у погоджених нормах та грошове утримання в сумі 2000 грн. щомісячно.

20 травня 2014 року договір був нотаріально посвідчений. На підставі договору 5 червня 2014 року О. оформив право власності на квартиру.

10 червня 2014 року К. заявила про своє небажання передати квартиру і відмовилася від утримання.

Проаналізуйте ситуацію. Який характер договору довічного утримання? З якого моменту у набувача виникає право власності на об'єкт договору? Які можливі варіанти вирішення спору?

31. Практичне завдання.

Між приватним підприємством «Сузір'я» та студентом 3-го курсу юридичного факультету був укладений договір побутового найму (прокату). Згідно умов договору студенту було передано у користування строком на вісім місяців (з 1 жовтня 2015 року по 1 червня 2016 року) телевізор «Самсунг» та холодильник «Норд». 1 червня 2016 року зазначені предмети не були повернуті, а 10 вересня 2016 року студент звернувся до ПП з пропозицією продовжити термін дії договору ще на 9 місяців і оплатити користування телевізором та холодильником за літній період, але в розмірі 1/4 орендної плати. ПП відмовилося від запропонованих умов і поставило вимогу про розірвання договору та відшкодування завданих збитків в повному обсязі в тому числі - упущену вигоду (можливі доходи від здачі зазначених предметів у користування з 1 червня 2016 року по 10 вересня 2016 року).

**Дайте правовий аналіз ситуації.
Вирішіть спір.**

32. Практичне завдання.

Дитячий театр замовив художнику М. декорації до новорічної вистави, яка мала відбутися 30 грудня. Через хворобу художник не зміг завершити роботу в повному обсязі і представив театру лише частину декорацій 28 грудня. Дирекція театру терміново найняла художника Т. для завершення роботи з додатковою оплатою. Художник М. звернувся з вимогою про оплату виконаної роботи. Дирекція погодилася на оплату, вирахувавши із суми витрати на оплату праці Т.

Чи правомірні дії дирекції театру? Які права художника М. згідно з укладеним договором?

Проаналізуйте та вирішіть ситуацію.

33. Практичне завдання.

За договором будівельного підряду, підрядник Франківськміськбуд збудувало 120-ти квартирний житловий будинок. Замовником будівництва був виконавчий комітет міськради. Будинок був прийнятий в експлуатацію згідно Акту Державної комісії. Поселившись у квартири згідно виданих ордерів, мешканці звернулися зі скаргою про недоліки будівництва. Зокрема, у квартирі №7 відсутні входні двері, у квартирі №21 повністю відсутнє сантехнічне обладнання, у всіх квартирах 15 (останнього) поверху протекла стеля через недоліки покрівлі, у деяких квартирах побито або повністю відсутнє віконне скло. Мешканці будинку вимагали усунення зазначених недоліків і застосування відповідних штрафних санкцій до підрядника. **Проаналізуйте ситуацію і вирішіть спір.**

34. Практичне завдання

За договором залізничного перевезення, укладеного між лікеро-горілчанним заводом і Управлінням залізниці в 5 вагонах перевозили лікеро-

горілчані вироби на суму 725 тис. грн. Вантаж перевозився у супроводі провідника відправника і за його пломбами. При прийнятті вантажу представник одержувача - оптової бази - виявив бій і нестачу на загальну суму 78 тис. В комерційному акті було зазначено, що через неправильне завантаження стався бій вантажу на суму 17 тис., а також виявлено нестача вантажу на суму 61 тис. грн. На вимогу провідника вантажу і представника одержувача в акті зафіксовано, що в 2-х вагонах виявлено пролом покрівлі. Одержувач пред'явив вимогу про відшкодування завданих збитків (за договором поставки укладеним між ним та лікєро-горілчаним заводом проведена передоплата) до лікєро-горілчаного заводу і до перевізника солідарно.

Вирішіть спір.

Проаналізуйте підстави звільнення залізничного перевізника від відповідальності.

35. Практичне завдання

Юрисконсульту ТзОВ «Мрія» видана довіреність на ведення справ в судах.

На пропозицію судді юрисконсульт ТзОВ як його представник уклав мирову угоду з громадянином Х. За умовами мирової угоди ТзОВ частково відмовлялося від стягнення з Х. завданої шкоди на суму 500 грн.

Дізнавшись про умови мирової угоди, з якою ТзОВ не погоджувалося, його директор видав наказ про стягнення з юрисконсульта 500 грн.

Проаналізуйте ситуацію.

Яке співвідношення довіреності та договору доручення? Який вид представництва має місце в даній ситуації?

36. Практичне завдання.

Гр.А. доручив гр.В. продати будинок, видавши довіреність. Сторони домовилися, що будинок необхідно продати за ціною найбільш вигідною для гр.А., але у жодному разі ця ціна не може бути меншою ніж 80 тис.грн.

Гр.В. продав будинок за 60 тис.грн. і отримані кошти передав гр.А.

Гр.А. заявив вимогу до гр.В. про відшкодування збитків у сумі 20 тис. грн., мотивуючи це тим, що гр.В. порушив умови договору доручення, продавши будинок за заниженою ціною. Гр.В. відмовився виконати вимогу, заявивши, що він відступив від змісту договору доручення, бо цього вимагали інтереси довірителя: покупців не було впродовж багатьох тижнів; потім з'явився покупець, який погоджувався лише на ціну 60 тис.грн.

Гр.А. звернувся до суду.

Вирішіть спір.

37. Практичне завдання

Громадянка Ш. здала в комісійний магазин пальто, яке було оцінено в 550 грн. Навідавшись через три тижні в магазин, Ш. виявила, що пальто продано 2 тижні тому, але за 500 грн. Продавець пояснила, що згідно Правил комісійної

торгівлі, магазин вправі провести переоцінку тих речей, які не реалізовані протягом тривалого часу. Ш. не погодилася з таким поясненням і зажадала виплати їй не 500 грн., а 550 грн, як було обумовлено в договорі.

Проаналізуйте ситуацію.

38. Практичне завдання.

За строковим договором банківського вкладу банк гарантував клієнтам виплату 23% річних. Через 2 місяці банк уже здійснював прийняття вкладів під 17% річних і довів до відома усіх клієнтів, з якими були укладені договори банківського вкладу під 23% річних, про зміну ставки проценту з 23% на 17%.

Чи правомірні дії банку?

Чи можуть вкладники захистити свої права у судовому порядку?

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Особливістю проведення іспиту є наявність екзаменаційних білетів з 30 варіантів. Екзаменаційні білети до комплексного держаного іспиту за фахом складаються з 3 теоретичних та 1 практичного завдання.

Рівень знань під час екзамену оцінюється за такою шкалою:

А (відмінно) 90-100 б.	Студент має глибокі міцні і системні знання з усього теоретичного курсу, вільно володіє понятійним апаратом. Вміє застосовувати теоретичні знання до розв'язання практичних питань з фінансів, банківської справи та страхування. Будує відповідь логічно, послідовно, розгорнуто, використовуючи фахову термінологію.
В (добре) 82-89 б.	Студент має міцні ґрунтовні знання, вміє застосовувати їх на практиці, але може допустити неточності, окремі помилки в формулюванні відповідей.
С (добре) 75-81 б.	Студент знає програмний матеріал повністю, має практичні навички, але недостатньо вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми.
Д (задовільно) 67-74 б.	Студент знає основні теми курсу, має уявлення про проблематику з питань фінансів, банківської справи та страхування, але його знання мають загальний характер, іноді не підкріплені прикладами.
Е (задовільно) 60-66 б.	Студент має прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях. Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні.
FX (незадовільно) 35-59 б.	Студент має фрагментарні знання з усього курсу. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Практичні навички на рівні розпізнавання.
F (незадовільно) 0-34 б.	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не може побудувати відповідь на питання.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Цивільне право України. Підручник. Є.О. Харитонов, Н.О. Саніахметова – К.: «Істина», 2003. – 776с.
2. Цивільне право України. Підручник. У двох томах. За заг. ред. Я.М. Шевченко – Т.1. Загальна частина. – К. Концерн: «Видавничий дім» «Ін Юре», 2003. – 520с., Т.2. Особлива частина. – 406с.
3. Цивільне право України. Підручник. У двох томах. За заг. ред. В.І. Борисової, І.В. Спасибо-Фатєєвої та В.Л. Яроцького – К.: Юрінком Інтер, 2004. – Т.1. – 480с., – Т.2. – 551с.
4. Цивільне право України. Навчальний посібник. За заг. ред. Л.О. Доміненко, С.О. Сарнавська – К.: МАУП, 2005. – 384с.
5. Цивільне право України. Підручник. Під. ред. Кузнецової Н.С. – К.: Юрінком Інтер, 1999, – 235с.
6. Цивільне право України. Навчальний посібник. Друге видання. За ред. І.А. Бірюкова, Ю.О. Заїка – К.: Істина, 2004. – 224с.
7. Бірюков І.А., Заїка Ю.О. Цивільне право України. Загальна частина - Навчальний посібник / К.: КНТ, 2006.- 480 с. <http://www.info-library.com.ua/books-book-166.html>
8. Панченко М.І. Цивільне право України: Навч. посіб. – К.: Знання, 2006. – 583 с.<http://books.br.com.ua/themes/7/42>
9. Цивільне право України. Частина перша / Ч.Н.Азімов, М. М. Сібільов, В. І. Борисовата інХарків: Право, 2000.- 480 <http://www.docme.ru/doc/253751/borisova-v.%D1%96.--baranova-l.m.--zhil%D1%96nkova-i.v.-ta-%D1%96n.---civ...>
10. Панченко М.І. Цивільне право України: Навч. посіб. – К.: Знання, 2006. – 583 с. <http://uchebnik-online.net/book/307-civilne-pravo-ukrayini-navchalnij-posibnik-panchenko-mi.html>
11. Стефанчук Р. О. . Цивільне право України- (Навчальний посібник)Київ Прецедент. -2005.- 358 http://www.ebk.net.ua/Book/law/stefanchuk_tsivpu/zmist.htm
12. Цивільне право. Підручник У двох томах. Том 1. ... 2011. Підручник підготовлено наоснові Цивільного кодексу України 2003 р. відповідно до програми курсу цивільногоправа.-2003-352с. <http://uristinfo.net/2010-12-27-04-58-59/264.html>
13. Цивільне право України. Особлива частина. Підручник /за ред. О.В. Дзери, вид. третє. – К.Юрінком Інтер, 2010. – 1176 с. <http://books.br.com.ua/themes/7/384>
14. Бичкова С.С., Бірюков І.А., Бобрик В.І. Цивільне право України. Договірні та недоговірні зобов'язання: Підручник. -- К: КНТ, 2006. -- 498 с. http://www.biglib.com/book/6_Civilne_pravo_Ukraini_Dogovirni_ta_nedogovirni_zobovyazannya
15. Кримінальне право: Навчальний посібник / О.О. Дудоров, М. І. Хавронюк. К.: Ваїте, 2014.944 с

16. Кримінальне право України. (Загальна частина) : [підручник] / Бабенко А. М., Вапсва Ю. А., Грищук В. К. та ін. / За заг. ред. О. О. Бандурки. – Х. : Вид-во ХНУВС, 2011. – 378 с. (у співавторстві).
17. Кримінальне право України. Загальна та Особлива частини (у схематичних діаграмах): посібник / Савченко А. В., Шуляк Ю. Л. К. : «Центр учбової літератури», 2015. 312 с.
18. Кримінальне право України. Особлива частина. Альбом схем [Текст]: навчальний посібник / [І.А. Вартилицька І.А., В.Я. Горбачевський, О.В. Микитчик, В.С. Плугатир, М.В. Плугатир]. Київ: Алерта, 2015. 576 с.
19. Кримінальне право України. Загальна частина Посібник для підготовки до іспитів / В. І. Тютюгін, О. Д. Комаров, М. А. Рубашенко. Х.: Право, 2016. 200с.
20. Кримінальне право України. Загальна частина.: [підручник] /За редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна.-Х.: Право, 2015.- 528с.
21. Кримінальне право України. Загальна частина: навч.посіб./ Р. В. Вереша. К.: Алерта, 2014. 352 с.
22. Мазур О.С. Цивільне право України: Навч. пос. — К.: Центр навчальної літератури, 2006. — 384 с.
http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/CUL/46-Civilne_pravo_Maz..
23. Право інтелектуальної власності: Акад. курс: Підруч. для студ. вищих навч. П68 закладів / О. П. Орлюк, Г. О. Андрощук, О. Б. Бутнік-Сіверський та ін.; За ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. 696с.
[file:///C:/Documents%20and%20Settings/User/%D0%9C%D0%BE%D0%B8%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%8B/Downloads/akad.kurs%20\(1\).pdf](file:///C:/Documents%20and%20Settings/User/%D0%9C%D0%BE%D0%B8%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%8B/Downloads/akad.kurs%20(1).pdf)
24. Харитонов Є. О. Цивільне право України / Є. О. Харитонов, О. І. Харитонova, О. В. Старцев. – Вид. 3-тє, переробл. і допов. – К. : Істина, 2011. – 808 с. <http://www.westudents.com.ua/knigi/479-tsivlne-pravo-ukrani-haritonov-o.html>